

Svar på remiss: Vägar till ett tryggare samhälle, Kraftsamling för barn och unga SOU 2022:67

Synpunkterna är sammanställda av folkhälsostateger Carina Andersson och Anna Johnson på enheten för kvalitet och utveckling. Underlaget är avstämt med tandvården och regional utveckling, kultur och bildning.

Kapitel 8 Trygghetsberedningens bedömningar och förslag

Region Blekinge ser gärna att regionens tänkta roll och insatser beskrivs mer ingående i kapitel 8. Vi ser gärna att barnrättsperspektivet används i stället för barnperspektivet där det lyfts in i utredningen.

8.1 Inledning

Region Blekinge håller med om att det behövs mer kunskap inom området barns och ungas nära relationer. Vår erfarenhet är att området senaste året uppmärksammats mer i den regionala samverkansgruppen Blekinge fritt från våld samt att kunskap har efterfrågats inom både kommunal och hälso- och sjukvårdsverksamhet.

8.2 Trygghetsberedningens övergripande bedömningar samt vissa förslag om våld i barns och ungas nära relationer

8.2.1 Den nationella styrningen av det brottsförebyggande området som berör barn och unga behöver utvecklas

Region Blekinge bedömer att det behövs en samlad nationell styrning för det brottsförebyggande arbetet som inkluderar barn och unga. Problemets komplexitet kräver en tvärprofessionell ansats nationellt, regionalt och lokalt inom det brottsförebyggande arbetet. Region Blekinge instämmer även i behovet av samverkan mellan olika myndigheter och verksamheter när insatser sätts in.

8.2.2 Barn som är i riskzon behöver upptäckas i tid

Förslagen är relevanta och välgrundade, dock är inte regionernas del särskilt beskriven. Vi saknar exempel på områden där regionerna skulle kunna utveckla metoder och stöd för just tidig upptäck, exempelvis via barnhälsovården, barnkliniker, familjecentraler och så vidare. Region Blekinge ser behovet av och ställer sig bakom förslaget med en mer systematisk och ändamålsenlig uppföljning av orosanmälningar. Inom hälso- och sjukvården och tandvården finns det en stor osäkerhet och rädsla kring att göra orosanmälningar. Det behövs en kunskapshöjning redan under grundutbildningen samt stöd för att stärka professionerna i att göra anmälningar.

8.2.3 Stödinsatser till och samverkan kring barn och unga i riskzon behöver utvecklas och ske i lägre åldrar

Region Blekinge ställer sig bakom utredningens bedömningar. Det finns mycket evidens för att bäst effekt får insatser om de sker i tidig ålder och i ett tidigt skede. Det är av stor vikt att det finns förutsättningar och strukturer som stödjer ett långsiktigt arbete där verksamheter kan samverka och tidigt identifiera målgruppen som kan behöva stöd och insatser. Samordning mellan skola, elevhälsa, hälso- och sjukvård, tandvård, socialtjänst samt polis men också andra relevanta aktörer som fritidssektorn och civilsamhället är viktigt. Det är viktigt för det brottsförebyggande arbetet att kunskaper om barns och ungas risk- och skyddsfaktorer blir kända i större utsträckning.

Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa är verksamheter som tar emot barn och unga med tidiga tecken på psykiska besvär och psykiatriska tillstånd av lindrig till måttlig grad, oavsett orsak. Stärka och tydliggöra uppdraget för Första linjens för barn och ungas psykiska hälsa nationellt. Region Blekinge samt länets kommuner har haft förmånen att ingå i det nationella utvecklingsarbetet för tidiga samordnade insatser för barn. Detta samarbete är ett gott exempel på nationell kunskaps- och erfarenhetsutbyte där det brottsförebyggande arbetet nu är inkluderat.

8.2.4 Behov av kunskapsutveckling, uppföljning och utvärdering

Region Blekinge ställer sig positiv till beredningens förslag på uppdrag till Socialstyrelsen att kartlägga insatser samt ta fram ett kunskapsunderlag. Vi ser gärna att kartläggningen även inkluderar vilka insatser hälso- och sjukvården kan ge brottsutsatta samt våldsutövare, detta då alla insatser inte kommer kunna ges inom socialtjänstens verksamhetsområde.

Region Blekinge anser att hälso- och sjukvården och tandvården har en stor uppgift i att upptäcka både våldsutsatta och våldsutövare. Implementering av nya föreskrifter (nov. 2022) är ett led i att förbättra rutiner kring att ställa frågan

om våld samt öka kunskapen inom hälso- och sjukvård och tandvården kring var man ska hänvisa våldsutsatta och våldsutövare. Region Blekinge skulle gärna se en uppföljning av implementeringen av föreskrifter och allmänna råd.

8.3 En särskild kraftsamling för att förebygga att barn och unga involveras i gängkriminalitet

8.3.1 Ett större statligt ansvarstagande

Region Blekinge ställer sig bakom att arbetet behöver intensifieras och effektiviseras. Det är av vikt att arbetet är helhetsinriktat, kunskapsbaserat och långsiktigt.

8.3.2 En tydlig inriktning för arbetet

Region Blekinge ställer sig bakom valet av prioriterade områden samt framtagande av inriktningsdokument. Vi anser att det är viktigt att hälso- och sjukvården och tandvården är en inkluderad del av stöd till brottsoffer.

8.3.3 En särskild organisation för arbetet

Region Blekinge ställer sig bakom förslaget, vi ser behovet av en sammanhållande organisation för att ge stöd till genomförandet av kraftsamlingen. Vi upplever en viss otydlighet i vilken utsträckning kommittén kommer arbeta operativt eller om det endast avses strategiskt arbete genom kunskapshöjning. I Region Blekinge ser vi det som ytterst viktigt att barn och unga kommer till tals i arbetsformerna.

Kapitel 9 Konsekvensanalys

Region Blekinge saknar konsekvensbeskrivningar för regionernas verksamheter liknande under punkten 9.4.3 Konsekvenser för kommunen.